

DR. MEHMET GAYRETLİ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Temel İslam Bilimleri İslam Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

GSM: +90 532 3851541 e-mail: mgayretli@erzincan.edu.tr, gayretlim@gmail.com

I. EĞİTİM BİLGİLERİ

- İLKÖĞRETİM: ÇINARLI İLKOKULU-İZMİT
- KUR'AN KURSU: YUVACIK KUR'AN KURSU (HAFIZLIK DAHİL) (1982-1985)
- ORTA ÖĞRETİM: İZMİT İMAM-HATİP LİSESİ (1985-1991)
- LİSANS: MARMARA ÜN. İLAHİYAT FAK. (1991-1995)
- YÜKSEK LİSANS: Marmara Üniversitesi Sosyal bilimler Enstitüsü, İslam Hukuku Ana Bilim Dalı (1995-1999) Tez Başlığı: *İslam Hukukunda Şahsa Bağlı Sınırlı Aynı Haklar: İntifa ve Sükna Hakları* (Danışman: Prof. Dr. Salih TUĞ)
- DOKTORA: Marmara Üniversitesi Sosyal bilimler Enstitüsü, İslam Hukuku Ana Bilim Dalı (2001-2008) Tez Başlığı: *Tanzimat Sonrasında Cumhuriyete Kadar Olan Dönemde Osmanlı'da Kanunlaştırma Çalışmaları* (Danışman: Prof. Dr. Fahrettin ATAR)
- YABANCI DİL: ARAPÇA (ÇOK İYİ), İNGİLİZCE (ORTA)

II. ESERLER

A. KİTAPLAR:

1. Telif Eserler:

- İslam Hukukunda İntifa ve Sükna Hakları* (Hâcegan Akademi Yay., İstanbul 2010).
- Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kanunlaştırma Çalışmaları* (Nizamiye Akademi Yay., İstanbul 2015).
- Mülkiyet Çeşitleri*, (Kitapta Bölüm), İslam Hukuku-I, (Lisans Yay., İstanbul 2019), s.329-355.

2. Tercüme Eserler:

- Nûru'l-İzâh*, Hasan b. Ammâr eş-Şurunbilâlî, (Semerkand Yayınları, İstanbul 2016).

B. MAKALELER/TEBLİĞLER:

- 1-1858 Osmanlı Ceza Kanununun Kaynağı Üzerindeki Tartışmalar ve Bu Kanuna Ait Bir Taslak Metnin Bir Kısmıyla İlgili Değerlendirmeler (müstakil makale, www.e-akademi.org [Ulusal hakemli elektronik dergi], 106. Sayı/Aralık 2010).
- 2-İslam Adliye Teşkilatında Avukatlık (müstakil makale, www.e-akademi.org [Ulusal hakemli elektronik dergi], 106. Sayı/Aralık 2010).
- 3- *Usûl ve Fürûun Nafakasıyla İlgili Nakiller Üzerine Bir İnceleme: Tahrîrun-nukûl fî nafakati l-fürûi vel-usûl*, Muhammed Emin b. Ömer İbn Âbidîn, Çevirenler: Kemal Yıldız-İlyas Yıldırım-Mehmet Gayretli, (İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, sayı: 13, Nisan 2009, s.441-470).
- 4- Şemsettin Günaltay'ın Fıkıh Anlayışı, Ulusal Şemsettin Günaltay Sempozyumu, Tebliğ, Ekim 2015.
- 5- Bir Finansman Aracı Olarak Hizmet Akdi, I. Uluslararası İslam Ekonomisi Sempozyumu, Tebliğ, Mart 2018.
- 6- Erzincan Şer'iyeye Sicillerine Göre Müslim-Gayrimüslim İlişkileri, Uluslararası Erzincan Tarihi Sempzyumu, Tebliğ, Ekim 2019.
- 7- Gayretli, Mehmet, Hayat, Zeynelabidin, "Arâyâ Satışının Faizin (Ribanın) İletiyile Alakasına Farklı Bir Bakış / علاقة العرايا بمسألة علة الربا وجهة نظر مختلفة". İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi 6 / 2 (Temmuz 2020): 734-764.
- 8- Hakemsiz dergilerde çıkan muhtelif yazılar.

III. YÖNETİLEN TEZLER

ADI-SOYADI	YIL	TEZ ADI	TÜRÜ
MALİK TALAN	2020	Erzincan şer'iyeye sicillerinde vakıflar <i>Foundations in Erzincan sharia sijills</i>	Yüksek Lisans
ZAINELAABIDIN HAYAT	2019	Esnâf-ı Sitte hadisi bağlamında faiz tartışmaları <i>Discussions around the effective cause ('illa) of ribā in the context of Aşnâf al-Sittah hadith</i>	Doktora
NESLİHAN YILMAZ	2019	Batılı seyyahlara göre Osmanlı adaleti ve İslâm hukuk sistemi	Yüksek Lisans

		<i>Ottaman judicial system and İslamic law as per western travellers</i>	
MUSTAFA CAN	2019	24 nolu Eğin Şer'iyye sicili transkripsiyonu ve hukuki değerlendirmesi (H. 1301-1302 / M. 1883-1885) <i>24 numbered Sharia Sijils transcription and their judicial analysis (H. 1301-1302 / M. 1883-1885)</i>	Yüksek Lisans
EBUBEKİR DOLAŞ	2018	Arap dili Furûk nazariyesi bağlamında Kur'an'da boyun eğme yakın anlamlıları ve nüansları <i>The near-synonyms of submission and nuances in the Qur'an in the context of Furûq theory in Arabic language</i>	Yüksek Lisans
AHMET OKTAR	2018	İslam Hukukunda sürgün cezası ve Osmanlı Dönemi uygulaması <i>Exile of punishment in Islamic Law and Ottoman Period application</i>	Yüksek Lisans
SEFA ÇELİK	2018	11 Nolu Eğin Şer'iyye Sicili transkripsiyonu ve hukuki değerlendirmesi <i>11 Numbered Sharia Sijils transcription and their judicial analysis</i>	Yüksek Lisans
KÜBRA AYDEMİR CANTEKİN	2017	Bazı İslam ülkelerindeki mevzuat ışığında boşanmanın hukuki sonuçları <i>The legal consequences of divorce in the light of legislation in some Islamic countries</i>	Yüksek Lisans
FEYYAZ ÖZEL	2016	Kâdî Beydâvî'nin Fıkıh usûlü görüşleri (Minhâcu'l-Vusûl adlı eseri bağlamında) <i>The thoughts of al-Kadi al-Beydavi on the fundamentals of Fiqh</i>	Yüksek Lisans

LATİFE ARAS	2014	Makasid-ı şeria açısından konut ve konut edinme yolları <i>Residence and owning residence in terms of makasid-i seria</i>	Yüksek Lisans
ZAİNELAABİDİNE İBN KHAYAT ZOUGARİ	2014	Para değerindeki değişikliğin evlilikle ilgili hükümlere etkisi <i>The effect of the changing the value of the monetary on the matrimonial affairs</i>	Yüksek Lisans

IV. İŞ DENEYİMİ

- 1996-1997 MEB ÖĞRETMEN-KONYA/YUNAK
- 1997-1999 MARMARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ
- 1999-2011 ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA ÖĞRETMENLİK/İDARECİLİK
- 2009-2010 MARMARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ARAPÇA ÖĞRETİM ELEMANI
- 2011-... ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYELİĞİ (İSLAM HUKUKU ANABİLİM DALI)
- 2014-2016 ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DEKAN YARDIMCILIĞI

V. EKONOMİ VE FAİZSİZ BANKACILIK ALANIYLA İLGİLİ AKADEMİK ÇALIŞMALAR

A. YAZILI ÇALIŞMALAR:

- Gayretli, Mehmet, Hayat, Zeynelabidin, "Arâyâ Satışının Faizin (Ribanın) İletiyile Alakasına Farklı Bir Bakış / علاقة العرايا بمسألة علة الربا وجهة نظر مختلفة". İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi 6 / 2 (Temmuz 2020): 734-764.
- Bir Finansman Aracı Olarak Hizmet Akdi, I. Uluslararası İslam Ekonomisi Sempozyumu, Tebliğ, Mart 2018.

B. YÖNETİLEN TEZLER:

1. Zainelaabidine İbn Khayat ZOUGARİ, *Para Değerindeki Değişikliğin Evlilikle İlgili Hükümlere Etkisi* (Yüksek Lisans), Erzincan Binali Yıldırım Ün., Sosyal Bil. Enstitüsü, 2014.
2. Latife ARAS, *Makasid-ı Şeria Açısından Konut ve Konut Edinme Yolları* (Yüksek Lisans), Erzincan Binali Yıldırım Ün., Sosyal Bil. Enstitüsü, 2014.
3. Zainelaabidine İbn Khayat ZOUGARİ, *Esnâf-ı Sitte Hadisi Bağlamında Faiz Tartışmaları* (Doktora), Erzincan Binali Yıldırım Ün., Sosyal Bil. Enstitüsü, 2019.

C. DERSLER:

1. İslam Hukukunda Faizsiz Finansman (Doktora, 2020-2021 Güz Dönemi)

Ders İçeriği: Uluslararası Faizsiz Finans Kuruluşları Muhasebe ve Denetleme Kurumu (AAOIFI)'nin yayınladığı *Faizsiz Finans Standartları* ele alınmıştır.

2. İslam Şirketler Hukuku (Doktora, 2015-2016 Bahar dönemi)

Ders İçeriği: Klasik fıkıh kaynaklarında ele alınan çeşitli akit şirketleri, günümüzde faizsiz bankacılık alanında kullanılan mudarebe, murabaha gibi şirket çeşitleri ile Türk hukuk mevzuatında tanımlanan diğer şirketler ele alınmıştır.

3. İslam İktisadına Giriş (Yüksek Lisans, 2015-2016 Güz Dönemi)

Ders İçeriği: Din-iktisat ilişkisi; İslam iktisadının kaynakları ve özellikleri; tarihi gelişimi; mülkiyet, üretim, tüketim, bölüşüm gibi temel kavramlar çağdaş eserler çerçevesinde ele alınmıştır.

4. İslam Borçlar Hukuku (Yüksek Lisans, 2016-2017 Güz Dönemi)

Ders İçeriği: İslam borçlar hukuku modern hukuk sistematiğine göre genel ve özel hükümleriyle ele alınmıştır. Genelde borç kavramı ve akit teorisi işlenmiş, özelde akit türleri ele alınmıştır.

5. Mukayeseli Eşya Hukuku (Yüksek Lisans, 2016-2017 Bahar Dönemi)

Ders İçeriği: İslam eşya hukukunda mal, mülkiyet kavramları Türk eşya hukukuyla mukayeseli olarak ele alınmıştır.

6. İslam Ticaret Hukuku (Yüksek Lisans, 2018-2019 Güz Dönemi)

Ders İçeriği: İslam'da helal ticaret ilkeleri, faiz, para, enflasyon, sigorta, borsa ve benzeri kavramlar ele alınmıştır.